

Κυριακή μετά τήν Ὑψωσιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ
(Μρ. 8, 34 – 9, 1)

17 Σεπτεμβρίου 2017

«Τί γάρ ὠφελήσει ἄνθρωπον εἰάν κερδήσῃ τόν κόσμον ὅλον, καί ζημιωθῇ τήν ψυχὴν αὐτοῦ;»

Ενα πουκέτο μέ ἀλήθειες μᾶς πρόσφερε στή σημερινή εὐαγγελική περικοπή ὁ Κύριος. Ἄν θέλαμε νά ἀναπτύξουμε σέ ὅλο του τό εὔρος τό κείμενο πού ἀκούσαμε σήμερα, θά χρειαζόμασταν ἀρκετές μέρες νά μιλάμε. Νά μείνουμε, ὅμως, σ' αὐτό τό στίχο καί νά ἀναλογισθοῦμε λίγο τό νόημά του.

«Τί γάρ ὠφελήσει ἄνθρωπον εἰάν κερδήσῃ τόν κόσμον ὅλον, καί ζημιωθῇ τήν ψυχὴν αὐτοῦ;» Ὁ ἄνθρωπος πάντοτε κυνηγοῦσε τό συμφέρον του. Πάντοτε ζητοῦσε τό καλύτερο γιά τή ζωή του. Σήμερα, λοιπόν, ὁ Κύριος μᾶς δείχνει ποιό εἶναι τό πραγματικό μας συμφέρον καί ποιό εἶναι ἡ πιό σημαντική προτεραιότητα στή ζωή. Τό πιό πολύτιμο πράγμα πού ὑπάρχει στόν κόσμο δέν χρειάζεται νά σκάψουμε στά ἔγκατα τῆς γῆς, γιά νά τό βροῦμε. Δέν χρειάζεται νά ληστέψουμε τράπεζες ἢ νά κάνουμε ἄλλες παρανομίες, γιά νά τό ἀποκτήσουμε. Δέν χρειάζεται νά κάνουμε συμβιβασμούς καί διάφορες ἀναξιοπρέπειες, γιά νά τό ἀπολαύσουμε. Τό ἔχουμε ἤδη. Μᾶς τό χάρισε ὁ ἴδιος ὁ Θεός τή στιγμή πού

μᾶς δημιουργοῦσε. Εἶναι τό κομμάτι τοῦ Θεοῦ πού ἔχουμε μέσα μας, τό ὁποῖο γεννιέται τή στιγμή πού γεννιόμαστε καί δέν πεθαίνει ποτέ. Εἶναι αὐτό πού ὀνομάζουμε ψυχή.

«Τί γάρ ὠφελήσει ἄνθρωπον ἐάν κερδήσῃ τόν κόσμον ὅλον, καί ζημιωθῇ τήν ψυχήν αὐτοῦ;» Γιά νά καταλάβουμε πόσο πολύτιμη εἶναι ἡ ψυχή, πρέπει νά τήν ἐξετάσουμε, ἔστω καί πρόχειρα. Ἡ ψυχή εἶναι τό ἄυλο κομμάτι τῆς ἀνθρώπινης φύσεως. Εἶναι αὐτό πού δέ φαίνεται, καί ὅμως ὑπάρχει! Τό ὅτι ὑπάρχει ἡ ψυχή τό καταλαβαίνουμε ἀπό τίς ἐνέργειές της. Ἄν θέλαμε νά μιλήσουμε γιά τήν οὐσία της, δέ θά τά καταφέραμε, διότι ἡ ψυχή δέν ἔχει χημική σύνθεση, δέν ἔχει διαστάσεις, δέν ἔχει τίς ιδιότητες τῆς ὑλικῆς μας ὑποστάσεως, πού εἶναι τό σῶμα. Ἡ ψυχή, ὅμως, φιλοξενεῖ τή σκέψη, ἡ ψυχή αἰσθάνεται, ἡ ψυχή ἔχει ἀμέτρητη δύναμη. Ψυχή ἔχουν καί ἄλλα δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ. Κανένα, ὅμως, ἀπό τά ἄλλα πλάσματα δέν διαθέτει τή σύνθεση τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς. Μόνον ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νά σκέφτεται λογικά. Μόνον ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νά ἔχει αἰσθήματα καί νά τά συνδυάζει μέ τή λογική του ἤ ὄχι. Μόνον ὁ ἄνθρωπος ἔχει μέσα του αὐτή τή φωτιά πού ὀνομάζεται θυμός, ὄχι μέ τήν ἔννοια τῆς ὀργῆς, ἀλλά μέ τήν ἔννοια τῆς δύναμης νά βάζει στόχους καί νά τούς ἐπιτυγχάνει. Εἶναι αὐτό πού ἀλλιῶς τό ὀνομάζουμε θέληση.

Ἡ ψυχή μας, ὅμως, εἶναι πολύτιμη ὄχι μόνο ἐπειδή διαθέτει τή λογική, τό συναίσθημα καί τή θέληση. Ἡ ψυχή μας εἶναι πολύτιμη, διότι κυρίως διαθέτει τήν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, δηλαδή τά χαρίσματά Του. Τά χαρίσματα τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς πού καθρεπτίζουν τό Θεό εἶναι τό δημιουργικό χά-

ρισμα, τό χάρισμα τῆς ἐλευθερίας καί τό χάρισμα τῆς ἀγάπης. Καθετί πού δημιουργεῖ ὁ ἄνθρωπος πρῶτα σχεδιάζεται μέσα στήν ψυχή του. Συνεργάζονται οἱ τρεῖς δυνάμεις τῆς ψυχῆς, δηλαδή τό συναίσθημα, ἡ λογική καί ἡ θέληση καί ἐπιτυγχάνεται ἡ δημιουργία. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι τό μοναδικό πλάσμα τοῦ Θεοῦ, πού ἔχει τή δημιουργική ἰκανότητα χωρίς ὄρια. Ὅλα τά πλάσματα δημιουργοῦν ἀπό ἔνστικτο καί κάνουν συγκεκριμένα πράγματα, πού τούς ἐξυπηρετοῦν στήν ἐπιβίωσή τους. Ἡ ψυχή, ὅμως, μπορεῖ νά δημιουργεῖ τά πάντα. Μπορεῖ ἡ ἀνθρώπινη ψυχή νά δημιουργήσῃ ὅ,τι θέλει, ὅ,τι σκεφεῖ καί σχεδιάσῃ καί ὅ,τι αἰσθάνεται. Δημιουργεῖ ἀριστουργήματα τέχνης, δημιουργεῖ ἐπιστημονικά ἐπιτεύγματα, δημιουργεῖ μνημεῖα πίστεως. Ὁ ὄγκος τῶν ἀνθρώπινων δημιουργημάτων εἶναι τόσο μεγάλος, πού εἶναι δύσκολα προσπελάσιμος, ἀκόμη καί ἀπό τόν ἴδιο τόν ἄνθρωπο.

Ἐπειτα ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἓνα πολύτιμο χάρισμα, ἀλλά καί μία παγίδα. Μόνον ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νά διαλέγῃ σύμφωνα μέ τά συναισθήματά του, μέ τή λογική του καί μέ τή δύναμη τῆς ψυχῆς του. Μόνον ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νά διαλέγῃ ἐλεύθερα καί ὄχι ἀπό ἔνστικτο. Μόνον ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νά ἐπιλέγῃ τό σωστό ἢ τό λάθος, τήν ἀρετή ἢ τήν κακία. Ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου εἶναι θεϊκό χάρισμα καί ἡ καλή καί σωφρονισμένη χρήση της μπορεῖ νά ὀδηγήσῃ τόν ἄνθρωπο στή σωτηρία καί τή θέωση.

Τέλος ἡ ἀγάπη εἶναι ἓνα χάρισμα πού φωλιάζει στήν ἀνθρώπινη ψυχή σέ μέγεθος πού ἀγγίζει τό ἄπειρο. Γιά τόν ἄνθρωπο ἡ ἀγάπη, πού γεννιέται καί καλλιεργεῖται καί αὐξάνεται στήν ψυχή του, δέν εἶναι ἓνα ἀπλό συναίσθημα.

Εἶναι ἓνας τρόπος ζωῆς. Ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ ἐξομοίωση τοῦ ἀνθρώπου μέ τό Θεό. Ὁ Θεός φυτεύει τήν ἀγάπη στήν ψυχή μας, ὁ Θεός τή συντηρεῖ καί, ἂν φροντίσουμε κι ἐμεῖς νά τήν αὐξήσουμε καί νά τή χρησιμοποιήσουμε μέ σωφροσύνη, τότε ἡ ἀγάπη μᾶς ὁδηγεῖ κοντά στό Θεό πιό γρήγορα καί πιό εὐκόλα ἀπό κάθε ἄλλο δρόμο.

Ἡ ψυχή τοῦ ἀνθρώπου εἶναι πολύτιμη, διότι ἐκεῖ βρίσκεται ἡ οὐσία καί τό νόημα τῆς ζωῆς. Ἡ ψυχή κρατάει τό σῶμα ζωντανό. Ἐνα ἄψυχο σῶμα εἶναι ἓνα νεκρό σῶμα. Ἡ ὑγεία τῆς ψυχῆς εἶναι ἡ βασικότερη προϋπόθεση καί γιά τήν ὑγεία τοῦ σώματος.

Ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος ἔχει χάσει τήν ἀξία τῆς ψυχῆς του καί τήν ξεπουλάει μέ φτηνά καί ἐφήμερα ἀνταλλάγματα. Τό εἰρωνικό εἶναι ὅτι αὐτά πού κάνει τά κάνει γιά τήν ἐσωτερική του εὐτυχία καί στό τέλος χάνει τά πάντα.

«Τί γάρ ὠφελήσει ἄνθρωπον ἐάν κερδήσῃ τόν κόσμον ὅλον, καί ζημιωθῇ τήν ψυχὴν αὐτοῦ;» Ἄς τό σκεφτόμαστε αὐτό κάθε φορά πού ἔρχονται οἱ μικρότητες τῆς καθημερινότητας νά μᾶς ταλαιπωρήσουν. Ἄς φωτίζουμε τήν ψυχή μας μέ τήν προσευχή, ἄς τήν καθαρίζουμε μέ τή μετάνοια καί τήν ἐξομολόγηση, ἄς τήν τρέφουμε μέ τά μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, ἄς τή γυμνάζουμε μέ τήν ἀρετή καί τήν ἀγάπη καί ἄς χαιρόμαστε τήν καλή της κατάσταση καί τόν ἐξαγιασμό της, πού εἶναι τό δῶρο καί ἡ ἀνταπόδοση τοῦ Θεοῦ στήν κάθε μας κίνηση πρὸς τήν ἀγάπη Του.

Ἄμην.